

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Xénese e evolución do sistema educativo en Galicia no período contemporáneo	Código	652439026	
Titulación	MESTRADO UNIVERSITARIO EN INNOVACIÓN, ORIENTACIÓN E AVALIACIÓN EDUCATIVA			
Descriptorios				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Pedagogía e Didáctica			
Coordinación	Rivas Barros, Isabel	Correo electrónico	isabel.rivas@udc.es	
Profesorado	Rivas Barros, Isabel	Correo electrónico	isabel.rivas@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A9	Posuír e aplicar coñecementos teóricos e metodolóxicos que permitan ó estudante promover o cambio e innovación na institución escolar a partir da avaliación da calidade dos centros educativos.
A10	Ser capaz de planificar e desenvolver unha investigación seguindo os pasos do método científico, utilizando os diferentes métodos de acordo co problema a resolver e aplicando as técnicas de recollida e análise de datos mediante a utilización dos recursos informáticos como ferramentas para a análise de datos.
A33	Ser capaz de aplicar os coñecementos adquiridos e resolver problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa Innovación, orientación e avaliación educativa.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B3	Traballar de forma autónoma e con iniciativa.
B4	Traballar de forma colaborativa.
B7	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como investigador.
B8	Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
Ser capaz de concibir, deseñar ou poñer en práctica e adoptar un proceso substancial de investigación con rigor científico e de comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que a sustentan- a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades; seguindo as pautas do método científico e dos procesos de investigación desenvolto acordos a determinadas metodoloxías de investigación cualitativa, cuantitativa e orientadas ó cambio e á innovación.	AI32		
Ser capaz de planificar e desenvolver unha investigación seguindo os pasos do método científico, utilizando os diferentes métodos de acordo co problema a resolver e aplicando as técnicas de recollida e análise de datos mediante a utilización dos recursos informáticos como ferramentas para a análise de datos.	AI9		
Posuír e aplicar coñecementos teóricos e metodolóxicos que permitan ó estudante promover o cambio e innovación na institución escolar a partir da avaliación da calidade dos centros educativos.	AI8		
Capacidade de análise e síntese.		BI1	
Traballar de forma autónoma e con iniciativa.		BI3	
Traballar de forma colaborativa.		BI4	

Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como investigador.		BI7	
Ser capaz de comunicarse cos seus compañeiros, coa comunidade educativa e coa sociedade en xeral no ámbito das súas áreas de coñecemento.		BI8	
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.			CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Educación e sociedade en Galicia no século XIX	A constitución dos sistemas educativos As institucións escolares
2. Educación e sociedade en Galicia no século XX.	Diferencialismo e educación
3. A educación en Galicia e os seus retos para a sociedade do século XXI	Escolarización e práctica lingüística.

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Aprendizaxe colaborativa	2	4	6
Análise de fontes documentais	3	6	9
Lecturas	4	8	12
Investigación (Proxecto de investigación)	6	36	42
Atención personalizada	6	0	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa	Lecturas, discusións e sesións elaboracións en pequeno grupo
Análise de fontes documentais	Búsqueda, consulta, lectura, interpretación de documentos históricos relacionados cos diferentes contidos
Lecturas	Lecturas individualizadas dos documentos e textos propostos polo profesor, relacionados cos diferentes contidos
Investigación (Proxecto de investigación)	Elaboración dun trabalo de investigación sobre un tema relacionados cos diferentes contidos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe colaborativa Análise de fontes documentais Lecturas Investigación (Proxecto de investigación)	Atención periódica ao alumnado, a través dun horario establecido.,

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Aprendizaxe colaborativa	Participación na aula Traballo tutelado	10
Análise de fontes documentais	traballo tutelado	20
Lecturas	traballo tutelado	20
Investigación (Proxecto de investigación)	traballo tutelado	50

Observacións avaliación

Fontes de información

<p>Bibliografía básica</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Rivas Barrós, S. (2001). A derradeira lección dos mestres. Galeguismo e pensamento pedagóxico. Vigo, Xerais - Rivas Barrós, S. (1997). A educación e a galeguización da sociedade. - Rivas Barrós, S. (1997). As Escolas de Insiño Galego de A Coruña. - Lage Casal, A. (1989). Castelao e a cuestión do ensino. Santiago, Xunta de Galicia - Puelles Benítez, Manuel (1991). Educación e ideoloxía en la España Contemporánea. Barcelona, Editorial Labor - Gabriel, N. de (2001). Escolantes e escolas de ferrado.. Vigo, Edicións Xerais de Galicia - Viñao Frago, Antonio (2004). Escuela para todos. Educación y modernidad en la España del siglo XX. Madrid, Marcial Pons - Peña Saavedra, V. (1991). Exodo, organización comunitaria e intervención escolar. La impronta educativa de la emigración transoceánica en Galicia. Santiago Xunta de Galicia - Costa Rico, Antón (2004). Historia da Educación e da Cultura en Galicia. Vigo, Xerais - BORRÁS LLOP, José (dir.) (1986). Historia de la infancia en la España contemporánea. 1834-1936 . Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales-Fundación Germán Sánchez Ruipérez - Montagudo, H. (1999). Historia social da lingua galega. Vigo, Galaxia - Cook-Gumperz, Jenny (1988). La construcción social de la alfabetización. Madrid, Paidós-MEC - Casas Vilalta, M./Botella Corral, J. (2003). La democracia y sus retos en el siglo XXI. Elementos para la formación democrática de los jóvenes. Barcelona, Praxis - Escolano Benito, A. (2002). La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas. Madrid, Biblioteca Nueva - Ruiz, Aurora (2002). La escuela pública. El papel del Estado en la educación. Madrid, Biblioteca Nueva - Barreiro Rodríguez, H./Terrón, A. (2005). La institución escolar: una creación del estado moderno. Barcelona, Octaedro - Porto Ucha (1986). La Institución Libre de Enseñanza en Galicia. Sada (A Coruña), Edicións do Castro - Porto Ucha, A. S. (1986). La institución Libre de Enseñanza en Galicia. A Coruña, Edicións do Castro - Malheiro Gutiérrez, X.M. (2006). Las escolas dos emigrantes e o pensamento pedagóxico: Ignacio Ares de Parga e Antón Alonso Ríos. Sada (A Coruña), Edicións do Castro - Escolano Benito, A. (dir.) (1992). Leer y escribir en España. Doscientos años de alfabetización . Madrid, Fundación Germán Sánchez Ruipérez - Gabriel, N. de (1990). Leer, escribir y contar. Escolarización popular y sociedad en Galicia (1875-1900). A Coruña. Edicións do Castro - De Gabriel, Narciso (2006). Ler e Escribir en Galicia. A Coruña, Universidade da Coruña - Goretta Sanmartín Rei (coord.) (2010). Lingua e futuro. Vigo, Laiovento - Garcia Negro, P. (1991). O galego e as leis. Aproximación sociolingüística. Pontevedra, Edicións do Cumio - Beramendi e Nuñez Seixas. (1995). O Nacionalismo galego. Vigo, A Nosa Terra - Hermida, C. (1992). Os precursores da normalización. Defensa e reivindicación da lingua galega no Rexurdimento (1880-1898). Vigo, Xerais - Bello, Luis (1973). Viaje por las escuelas de Galicia. Madrid, Akal
<p>Bibliografía complementaria</p>	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías